

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/122/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114209445
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114209445.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu JUDr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: Sociálna poisťovňa, Bratislava, so sídlom Bratislava, 29. augusta 8, proti odporcovi: EKOMIL s.r.o., so sídlom Mojš 54, Žilina, IČO: 36 372 277, právne zastúpený Mgr. Rastislavom Otrubom, advokátom so sídlom H. XXXX/XX, L., o neúčinnosť právneho úkonu, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 16. júla 2014, sp. zn. 8C/97/2014-87, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že dlžníkov právny úkon - kúpnopredajná zmluva uzavretá dňa 14.03.2013 medzi predávajúcim Agramil, s.r.o., (dlžník) a kupujúcim EKOMIL, s.r.o., so sídlom Mojš 54, predmetom ktorej bol predaj hnutelných vecí: nákladného privesu za traktor zn. METAL - FACH (s ďalšou špecifikáciou) a poľnohospodárskeho kolesového traktora značky FERRARI (s ďalšou špecifikáciou v petite) za kúpnu cenu 3.000,- Sk, je voči navrhovateľovi (veriteľovi) neúčinná. Vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ mal voči dlžníkovi - obchodnej spoločnosti Agramil, s.r.o. vymáhateľnú pohľadávku - v návrhu špecifikované rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina, na základe ktorých bol dlžník zaviazaný zaplatiť poistné za mesiac 09/2012 vo výške 332,91 Eur, poistné za mesiac 10/2012 vo výške 339,48 Eur, poistné za mesiac 11/2012 vo výške 339,48 Eur, poistné za mesiac 12/2012 vo výške 339,48 Eur, poistné za mesiac 1/2013 až 3/2013 vo výške 1.051,11 Eur, poistné za mesiac 4/2013 vo výške 354,29 Eur a penále za omeškanie s platením poistného za obdobie 1/2012 až 12/2012 vo výške 220,20 Eur. Uvedené pohľadávky navrhovateľa sú aj predmetom exekučných konaní vedených pred exekútorскими úradmi MUDr. Juraja Galla, S., č. k. EX 495/2013, JUDr. Jaromíra Pavlíka, V., č. k. EX 380/2013, EX 632/2013, EX 1254/2013. V čase uskutočnenia kúpnopredajnej zmluvy dňa 14.01.2013 bol jediným spoločníkom aj konateľom dlžníka - spoločnosti Agramil, s.r.o. JUDr. Juraj Milo, S. XX, L.. V čase vykonania uvedeného právneho úkonu v spoločnosti EKOMIL, s.r.o. bol spoločníkom F. G. s výškou vkladu 3.376.618,19 Eur a Juraj Milo s výškou vkladu 68.910,58 Eur. Juraj Milo, S. XX, L. ku dňu 14.01.2013 bol jediným konateľom uvedenej obchodnej spoločnosti. Kúpna cena medzi dodávateľom Agramil, s.r.o. a odberateľom EKOMIL, s.r.o., vo výške 3.000 Eur bola fakturovaná a zaplatená dňa 14.01.2013 do pokladne predávajúceho. Z uvedeného vyplýva, že napadnutý právny úkon bol vykonaný medzi dvoma obchodnými spoločnosťami, v ktorých bol štatutárnym orgánom, a to ako jediný konateľ zhodne Juraj Milo, S. XX, L.. Uvedená osoba v čase vykonania právneho úkonu bola jediným spoločníkom spoločnosti Agramil, s.r.o. a jedným zo spoločníkov spoločnosti EKOMIL, s.r.o.. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že nastali podmienky odporovateľnosti právneho úkonu veriteľom podľa ust. § 42a ods. 4 písm. d/

Občianskeho zákonníka, pričom druhá strana (odporca) v konaní netvrdil a ani nepreukázal „že nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa“. Nepovažoval za dôvodnú námietku odporcu, že podmienky odporovateľnosti právneho úkonu zanikli z dôvodu, že poisťné za mesiac 09/2012 vo výške 3.332,91 Eur a za mesiac 10/2012 vo výške 339,48 Eur dlžník uhradil dňa 06.02.2013, t.j. pred rozhodnutím súdu. V čase rozhodovania súdu existovala pohľadávka veriteľa minimálne titulom poisťného za obdobie 11/2012 a 12/2012, aj keď v čase vykonania napadnutého právneho úkonu tieto rozhodnutia ešte nenadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť. Za nedôvodnú obranu považoval tvrdenie odporcu, že odporovateľmi nemôžu byť nikdy tzv. ekvivalentné právne úkony, poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 30Cdo/2435/2006. V danej veci sa jednalo o iné skutkové okolnosti posudzovania „ekvivalentného právneho úkonu“, keďže v prejednávanej veci, na základe podaného návrhu navrhovateľa, odporca pri svojej obrane ani netvrdí, že bolo úmyslom dlžníka zvýhodniť niektorého iného veriteľa, ďalej že cena traktora a nákladného privesu v napadnutom právnom úkone spolu vo výške 3.000 Eur, pri oboznámení súčtu cien ponúkaných na internetovom bazáre traktora a vlečky (spolu 4.200 - 4.575 Eur) predstavuje iba čiastočnú ekvivalenciu v miere 71 % - 65 % u obdobných cien. Na spravodlivosti takto preukázaného skutkového stavu by sa nič nezmenilo ani to, keby sa malo hypoteticky preukázať, že konkrétny traktor s vlečkou (predmet kúpy) je pri výkone rozhodnutia predajný iba za nižšiu cenu, než je suma 3.000 Eur uvedená v kúpnej zmluve. Na základe uvedeného dospel k záveru, že v konaní navrhovateľ preukázal, že napadnutým právnym úkonom zo dňa 14.01.2013 bolo úmyslom dlžníka ukrátiť navrhovateľa ako veriteľa pohľadávky.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, keďže si žiadne neuplatnil.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie odporca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom pri vykladaní podmienok uvedených v § 42a Občianskeho zákonníka. Uviedol, že napadnutým právnym úkonom, ktorým došlo k prevodu vlastníckeho práva k predmetu kúpnej zmluvy na neho, sa majetok dlžníka nezmenšil z dôvodu, že samotný predaj za ekvivalentnú cenu nie je zmenšením majetku, ale je zmenou štruktúry majetku dlžníka, keď dlžník namiesto hmotného majetku získa majetok finančný, ktorý následne použije na úhradu splatných dlhov. Jedným zo spôsobov zániku záväzku je splnenie podľa § 559 Občianskeho zákonníka. Tým, že bolo poisťné za obdobie 09/2012 a 10/2012 uhradené dňa 06.02.2013, došlo k zániku záväzku a tým odpadol právny dôvod odporovateľnosti právneho úkonu z dôvodu, že zanikla vymáhateľná pohľadávka. Podmienky odporovateľnosti právneho úkonu uvedené v § 42a Občianskeho zákonníka musia byť splnené kumulatívne. Žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť, návrh navrhovateľa zamietnuť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O.s.p., ktorý podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania vo veci riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého správne dospel k záveru o dôvodnosti uplatneného návrhu navrhovateľa na určenie odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 42a ods. 1, ods. 4 písm. d/ Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkovu právne úkony podľa odseku 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný, alebo ak už bol uspokojený.

Účelom inštitútu odporovateľnosti je jednak preventívne, pod hrozbou sankcie, odrádzať dlžníka od neoprávneného ukračovania možnosti uspokojenia veriteľa z dlžníkovho majetku, jednak - a to najmä - zabezpečiť občianskoprávnu ochranu veriteľa pred právnymi úkonmi jeho dlžníka - fyzickej alebo právnickej osoby (v prípade, že k ukráteniu veriteľa týmito právnymi úkonmi dlžníka dôjde). Podstata odporovateľnosti právneho úkonu (tzv. odporovaný právny úkon) spočíva v tom, že na rozdiel od neplatnosti právneho úkonu, ktorá vzniká buď zo zákona, alebo tým, že sa neplatnosti dovoľá oprávnený subjekt, ktorá neplatnosť v oboch prípadoch pôsobí proti všetkým - odporovaný právny úkon (či už zmluva - dohoda, či jednostranný právny úkon), ktorý je inak platným právnym úkonom, stráca na základe právoplatného rozhodnutia súdu v stanovených prípadoch účinnosť iba výhradne voči veriteľovi (ide o tzv. relatívnu neúčinnosť). Platnosť odporovaného právneho úkonu dlžníka voči tretím osobám tak zostáva naďalej zachovaná. Ustanovenie § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka umožňuje veriteľovi domáhať sa na súde určenia (nejde však o určovací žalobu podľa § 80 písm. c/ O.s.p.), že dlžníkové právne úkony, pokiaľ vedú k ukráteniu jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči veriteľovi, a len voči nemu, právne neúčinné. Pre úspešný odpor veriteľa stačí, ak bol dlžníkovým právnym úkonom (objektívne) ukrátený pri uspokojovaní svojej vymáhateľnej pohľadávky. Odporovanými právnymi úkonmi pritom môžu byť nielen cudzovacie právne úkony, ale aj každý právny úkon dlžníka, ktorým objektívne dochádza k ukráteniu možnosti uspokojenia veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky (môže tak ísť napr. o kúpnu zmluvu, darovaciu zmluvu, výmennú zmluvu, prevzatie dlhu, postúpenie pohľadávky, odmietnutie dedičstva, odmietnutie daru, odpustenie dlhu, úmyselne nevymáhanie dlhu spôsobujúce premlčanie nároku, prevzatie nevýhodného ručiteľského záväzku, použitie časti majetku na vklad do základného imania obchodnej spoločnosti a pod.).

Ako už bolo uvedené, dlžníkovi právny úkon musí ukračovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa.

Vo vzťahu k odvolacím dôvodom odporcu proti rozsudku okresného súdu, ktorými je krajský súd v odvolacom konaní viazaný (§ 205 ods. 1, 3 O.s.p.) krajský súd zhodne so záverom okresného súdu dospel k záveru, že navrhovateľ je v spore vecne legitimovaný, keďže má voči odporcovi vymáhateľnú pohľadávku.

Vymáhateľnú pohľadávku je možné charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, ktorej sa možno domáhať na súde, pričom podmienkou uplatnenia odporovateľnosti nie je právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné. Podľa ust. § 42a ods. 2 až 5 nie je pritom rozhodujúce, či sa jedná o pohľadávku splatnú alebo nie, prípade ako vyvodzuje súdna prax, i pohľadávku budúcu. Pre uplatnenie odporovateľnosti je právne relevantné to, že veriteľ je skutočne veriteľom dlžníka a ďalej, že dlžník vykonal skracovací úkon. Odporovacia žaloba môže byť úspešná vtedy, ak je pohľadávka veriteľa vymáhateľná aspoň v dobe rozhodnutia (§ 154 ods. 1 O.s.p.).

Odporca v priebehu konania, ako aj v podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu namietal, že navrhovateľ nemá vymáhateľnú pohľadávku (a nie je v spore aktívne legitimovaný) vzhľadom k tomu, že poistné za mesiac 09/2012 vo výške 3.332,91 Eur a za mesiac 10/12 vo výške 339,48 Eur bolo dlžníkom navrhovateľovi uhradené dňa 06.02.2013 a uvedená pohľadávka zanikla splnením podľa § 559 Občianskeho zákonníka. Z výsledkov vykonaného dokazovania okresným súdom vyplýva, že navrhovateľ ako veriteľ má vymáhateľnú pohľadávku aj na základe rozhodnutia č. 700 - 160058113-GC04/13 zo dňa 09.01.2013 - poistné za mesiac 11/2012 vo výške 339,48 Eur, na základe rozhodnutia č. 700-1610355713-GC04/13 poistné za mesiac 12/2012 vo výške 339,48 Eur, na základe rozhodnutia č. 700 - 1611198913-GC04/13 - poistné za mesiac 01/2013 (časť celkového poistného za obdobie od 1/2013 až 13/2013 vo výške 1.051,11 Eur) a na základe rozhodnutia č. 700 - 1610738013-GC04/13 - penále za omeškanie s platením poistného za obdobie 01/2012 až 12/2012 vo výške 220,20 Eur. Vo vzťahu k uvedeným pohľadávkam navrhovateľa odporca v odvolacom konaní neuviedol, že došlo k zániku záväzku zo strany dlžníka podľa § 559 Občianskeho zákonníka a že by táto pohľadávka veriteľa nebola vymáhateľnou v dobe rozhodnutia okresného a odvolacieho súdu (§ 154 ods. 1 O.s.p.). Naviac, podľa ust. § 42a ods. 1 veta druhá právo odporovať právnym úkonom dlžníka má veriteľ aj v prípade, ak je nárok už vymáhateľný alebo ak už bol aj uspokojený. Neobstojí taktiež odvolacia námietka odporcu, že prevodom vlastníckeho práva k predmetu kúpnej zmluvy na neho sa majetok dlžníka nezmenšil, keďže samotný predaj za „ekvivalentnú cenu“ nie je zmenšením majetku ale zmenou jeho

štruktúry a odporovateľnosti sa nemožno domáhať z tzv. ekvivalentných právnych úkonov, poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 2435/2006. Pojem „ekvivalentného právneho úkonu“, ktorý bol predmetom posudzovania v rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 2435/2006 je hodnotené na základe odlišných skutkových a právnych okolností, než na základe ktorých sa navrhovateľ domáha odporovateľnosti právneho úkonu na základe skutkových okolností vymedzených návrhom na začatie konania (§ 79 ods. 1 O.s.p.). Odporca nesprávne vykladá pojem „ekvivalentných právnych úkonov“ len ako zmenu formy majetku dlžníka (z hmotného na peňažný) vo vzťahu ku ktorému sa odporovateľnosti nemožno domáhať, keďže v takom prípade odporovanými právnymi úkonmi by nemohli byť tzv. scudzovacie právne úkony, ktorými podľa teórie a súdnej praxe taktiež dochádza k ukráteniu možnosti uspokojenia veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky. Takýmto právnym úkonom (kúpnu zmluvou) z hmotného majetku dlžníka sa stáva obeživo, dochádza k ukráteniu možnosti (napríklad v exekučnom konaní) uspokojiť vymáhanú pohľadávku. Aj vo vzťahu k prejednávanej okolnosti je zrejmé, že pohľadávka navrhovateľa v zmysle rozhodnutí o priznaní poistného za mesiace 11/2012, 12/2012 a penálov za omeškanie s plnením poistného za obdobie 01/2012 až 12/2012 sú predmetom exekučného konania a odporca netvrdil (a v konaní nepreukázal), že by pohľadávka navrhovateľa bola aspoň čiastočne splnená z kúpnej ceny, na základe dlžníkovho právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 14.01.2013.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, keďže okresný súd správne posúdil podmienky podaného návrhu navrhovateľa o odporovateľnosť právneho úkonu vo vzťahu k ustanoveniam § 42a ods. 1, ods. 4 písm. d/ Občianskeho zákonníka, krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešnému navrhovateľovi v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže v zmysle podmienok uvedených v § 151 ods. 1 O.s.p. si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.